

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET

Epx – Et erhvervs- og professionsrettet gymnasium

På epx bliver unge mødt af en faglighed, der kombinerer det praksisorienterede med det teoretiske. Epx vil forberede unge til de erhvervs- og professionsrettede uddannelser, men holde dørene åbne for alle videre uddannelsesveje.

Når de unge begynder på epx, skal de på første år vælge sig ind på en faglig linje, der for eksempel kan hedde 'Velfærd og sikkerhed', 'Håndværk og teknik' eller 'Handel og kontor'. Valget er ikke bindende for de unges videre uddannelsesmuligheder. Den faglige linje bestemmer samtidig klassedannelsen, så unge er sammen med andre unge om en fælles interesse. I 1. g har eleverne alle timer fælles i klassen. Dermed vil klassen være centrum for både elevernes faglige og sociale fællesskab.

I 2. g vælger eleverne mellem to forskellige retninger: En erhvervsforberedende eller en studieforberedende. Eleverne vil fortsat have timer fælles i klassen, så de har samme stamklasse i to år, men en større del af undervisningen vil tage udgangspunkt i, om eleverne som udgangspunkt vil videre på en erhvervsuddannelse eller en videregående uddannelse.

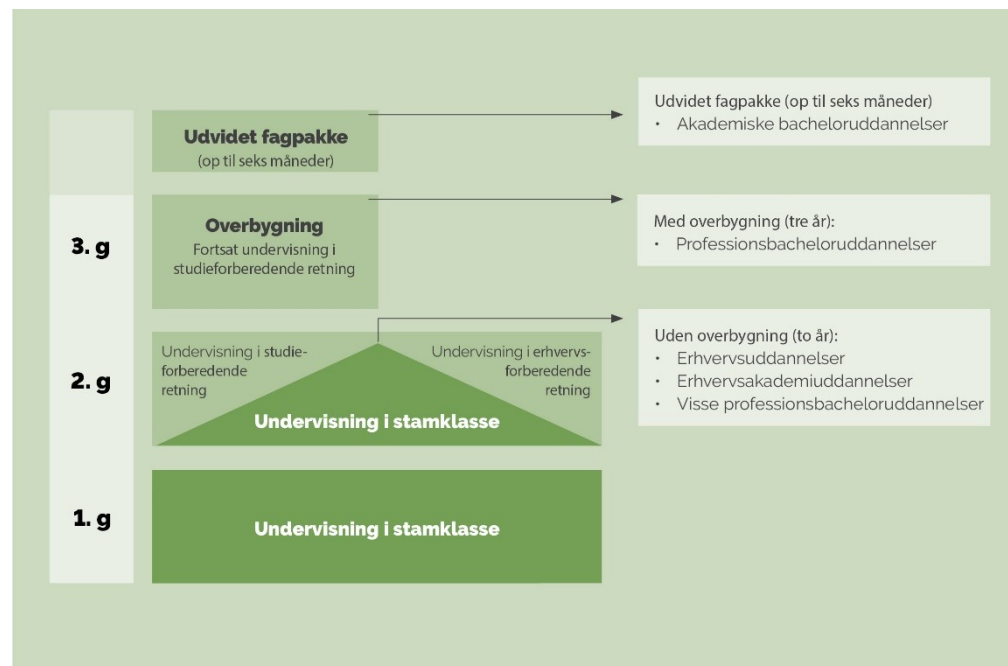
To år på epx giver direkte adgang til alle erhvervsuddannelser og er adgangsgivende til erhvervsakademiuddannelser samt visse professionsbacheloruddannelser. Med den foreslåede udformning af epx og gældende adgangsbetingelse vil to år på epx give adgang til eksempelvis følgende professionsbacheloruddannelser: bioanalytiker, radiograf og socialrådgiver.

Elever, som har valgt den studieforberedende retning, kan vælge at tage 3. g i form en etårig overbygning på epx. Med den opnår de generel adgang til alle erhvervsakademi- og professionsbacheloruddannelser. Med gældende regler vil det fx gælde bygningskonstruktør, folkeskolelærer og sygeplejerske. På overbygningen bliver uddannelsen mere boglig, og fagene vil være gymnasiale fag på A-, B- og C-niveau.

Endelig kan den enkelte elev i forlængelse af sin epx eller eventuelt som en del af overbygningen tage en udvidet fagpakke. En udvidet fagpakke giver adgang til de akademiske bacheloruddannelser på universitetet. Tages den udvidede fagpakke efter epx, er varigheden op til seks måneder.

Der kan – som i dag – være uddannelser med specifikke adgangskrav til de enkelte videregående uddannelser, som eleven ikke opfylder. Det kan for eksempel være et krav om kemi på B-niveau. Disse specifikke adgangskrav gælder også for ansøgere fra de øvrige gymnasieuddannelser.

Figur 1: Illustrativt eksempel på opbygning af epx og adgang til videregående uddannelser.

Anm.: Eleverne har alle timer sammen i 1. g på epx og fortsat en del fællestimer i 2. g. De deler sig på andet år i en del af undervisningstiden efter valg af erhvervsforberedende- eller studieforberedende retning. 3. g på epx kan som udgangspunkt kun vælges af de elever, der har valgt den studieforberedende retning. Det er hensigten, at den udvidede fagpakke skal kunne tages enten sideløbende i 3. g eller efterfølgende, tilsvarende den udvidede fagpakke på hf i dag. Med en udvidet fagpakke kan eleverne opnå samme studiekompetence, dvs. adgang, til videregående uddannelser som hhx, htx og stx i dag.

Uddannelsens faglighed

Nogle af fagene på epx vil have et teoretisk niveau svarende til et C-niveau, B-niveau eller et A-niveau på stx og hhx. Undervisningen vil være helheds- og praksisorienteret, hvilket understøttes i fagenes indhold, prøveform og af skolens fysiske faciliteter med værksteder, medierum, simulationsrum m.v.

Eleven vil have et skema, der både indeholder dansk, matematik og engelsk og derudover fag knyttet til den valgte linje som for eksempel virksomhedsøkonomi, psykologi eller teknologi. Der vil også være elementer, som får eleven ud af klasseværelset på virksomhedsbesøg, ned til 3D-printeren, ind foran et kamera i medielokalet eller til rollespil i det simulerede hospitalsrum. Derudover kan eleven vælge nye, mere praktiske fag som pædagogik, materialelære, entreprenørskab og personligt lederskab. Nogle uger er der mange aktiviteter uden for skolen. Andre uger er der mere projektarbejde eller danskundervisning.

Uanset skema, linje og retning, kan eleven deltage i forskellige frivillige aktiviteter efter skole. Der skal være de bedste mulige rammer for et stærkt ungemiljø, som de fleste unge ønsker sig.

Figur 2: Illustrativt eksempel på ugeskema på epk 1. g: 'Velfærd og sikkerhed'.

	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
Formiddag		<i>Løbehold og morgenyoga klokken 7.15.</i>			
	Morgensamling 2.a fra hhx afholder morgensamling for alle eleverne. Morgensang og elevrådet fortæller om nye skærmregler.	Pædagogik Vi arbejder med småbørns tidlige udvikling.	Virksomhedsbesøg* Besøg på Sundhedshus Vejle, hvor vi taler med dem om fysiologi og pædagogik for demente, som vi gennemgik i sidste uge.	Engelsk C Kulturelle forskelle i kommunikation.	Tværfagligt projekt i dansk C og biologi C Vi samler op på besøg på Rigshospitalet og gennemgår krav til præsentationer om mental sundhed og forebyggelse.
Dansk C Vi læser og gennemgår Rødby-Puttgarten af Helle Helle.	Samfundsfag C Vi arbejder videre med temaet sociologi og diskuterer familier.	Naturfag Vi arbejder med fysiologi og følger op på besøget på Sundhedshus Vejle.			
Eftermiddag	Psykologi C Vi gennemgår konfliktløsning og coping-mekanismer.	Musik Vi øver grundlæggende teknikker til musik, sang og bevægelse rettet mod børn og unge.		Etik og samfund Vi starter nyt forløb om folkeskoleloven.	Farmakologi Vi arbejder med den kemiske sammensætning og taler om bivirkninger.
				Matematik C Omregning mellem måleenheder med fokus på medicin-håndtering.	<i>Fredagscafé med 'Håndværk og teknik'-linjens fernisering af træmøbler.</i>
Andre frivillige aktiviteter for elever		<i>Champions League på storskærm. 2.z fra epk står for alkoholfri bar.</i>	<i>Der er holdtræning i skolens fitness-center.</i>	<i>Øveaften: Musical med fælles aftensmad.</i>	

Anm.: *Det er ambitionen, at epk har tæt samarbejde med relevante lokale virksomheder, institutioner og myndigheder. Der vil dog ikke nødvendigvis være tale om virksomhedsbesøg hver uge. I øvrige uger vil skemaet indeholde undervisning såsom dansk, matematik, engelsk, afsætning og linjefag.

Figur 3: Illustrativt eksempel på ugeskema på epk 1. g: 'Håndværk og teknik'.

	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
Formiddag		<i>Løbehold og morgenyoga klokken 7.15.</i>			
	Morgensamling 2.a fra hhx afholder morgensamling for alle eleverne. Morgensang og elevrådet fortæller om nye skærmregler.	Teknisk tegning Vi arbejder med målestoksforhold.	Virksomhedsbesøg* Besøg hos Petersen Stål A/S som et led i projekt med fokus på fysik og materialelære.	Engelsk C Optage af video til venskabsklasse i Warszawa.	Tværfagligt projekt i matematik C og teknikfag C Vi gør klar til fernisering af træmøbler.
Materialelære Vi arbejder med træets egenskaber, konstruktion og bæreevne.	Samfundsfag C Vi får besøg af direktøren fra Petersen Stål A/S. Han fortæller om virksomhedens eksportstrategi, og hvordan de påvirkes af EU-lovgivning.	Matematik C Vi fortsætter med geometri og tager afsæt i forløbet om træets egenskaber og konstruktion.			
Eftermiddag	Metal og auto Vi 3D-printer komponenter til vores gokarts ud fra de målfaste tegninger vi lavede i "Teknisk tegning" før juleferien.	Vejledning Vi får besøg af studerende fra SDU Robotics, som vil fortælle om robotkonstruktion og test/programmering. I kan også stille spørgsmål til deres valg af uddannelse.		Programmering Vi fortsætter med grundlæggende programmering i Java.	Dansk C Vi starter nyt forløb om medier: Debatindlæg.
				Teknikfag C Vi starter på opgaven om Petersen Stål A/S.	<i>Fredagscafé med 'Håndværk og teknik'-linjens fernisering af træmøbler.</i>
Andre frivillige aktiviteter for elever		<i>Champions League på storskærm. 2.z fra epk står for alkoholfri bar.</i>	<i>Der er holdtræning i skolens fitness-center.</i>	<i>Øveaften: Musical med fælles aftensmad.</i>	

Anm.: *Det er ambitionen, at epk har tæt samarbejde med relevante lokale virksomheder, institutioner og myndigheder. Der vil dog ikke nødvendigvis være tale om virksomhedsbesøg hver uge. I øvrige uger vil skemaet indeholde undervisning såsom dansk, matematik, engelsk, afsætning og linjefag.

Figur 4: Illustrativt eksempel på ugeskema på epX 2. g: 'Handel og kontor'.

	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
Formiddag		<i>Løbehold og morgenyoga klokken 7.15.</i>			
	Morgensamling 2.a fra hhx afholder morgensamling for alle eleverne. Morgensang og elevrådet fortæller om nye skærmregler.	Entrepenørskab Vi arbejder med Salling Groups implementering af nye EU-krav til bæredygtighed.	Virksomhedsbesøg* Besøg hos Salling Group, hvor de vil fortælle om, hvordan Salling Group anvender kunstig intelligens i deres organisation.	Personligt lederskab Med udgangspunkt i jeres erfaringer fra praktik eller fritidsjob taler vi om kundefølelse. Både mundtligt og skriftligt.	Engelsk B Vi arbejder videre med temaet inflation og gennemgår betydningen af inflation for det amerikanske valg. I skal gruppevis udarbejde præsentationer, som skal fremlægges i næste uge.
Erhvervsinformatik C Forberedelse af besøg hos Salling Group. Fokus på kunstig intelligens i e-handel.	Psykologi C Vi fortsætter temaet om identitet og gennemgår Minerva-modellen.	Matematik B Vi arbejder med statistik i forhold til omsætning.			
Eftermiddag	Dansk A Vi arbejder med digital markedsføring og laver indhold til SoMe-kanaler til projekt om pop-up-butikker. Vi mødes i medieværkstedet.	Vejledning Vi får besøg af studerende fra Erhvervsakademi Aarhus, som vil fortælle om nye tendenser i detailhandlen fra deres fag 'innovation and entrepreneurship'. De studerende vil også fortælle om deres valg af uddannelse.		Virksomhedsøkonomi B Vi taler om den succesfulde start-up-virksomhed og forretningsmodeller. Vi gennemgår Business Model Canvas med udgangspunkt i en selvvalgt virksomhed.	Dansk A Vi starter nyt forløb om medier: Sociale medier, algoritmer og kildekritik. <i>Fredagscafé med 'Håndværk og teknik'-linjens fernisering af træmøbler.</i>
		Matematik B Vi arbejder med statistik i forhold til omsætning.		Engelsk B Vi læser artikel om indkøb i en verden med høj inflation.	
Andre frivillige aktiviteter for elever		<i>Champions League på storskærm. 2.z fra epX står for alkoholfri bar.</i>	<i>Der er holdtræning i skolens fitnesscenter.</i>	<i>Øveaften: Musical med fælles aftensmad.</i>	

Anm.: *Det er ambitionen, at epX har tæt samarbejde med relevante lokale virksomheder, institutioner og myndigheder. Der vil dog ikke nødvendigvis være tale om virksomhedsbesøg hver uge. I øvrige uger vil skemaet indeholde undervisning såsom dansk, matematik, engelsk, afsætning og linjefag.

Illustrativt eksempel: Projekt på tværs af linjerne 'Håndværk og teknik' og 'Handel og kontor'

Eleverne skal i projektteams designe en lampe og udarbejde en marketingplan for salg af lampen på det globale marked.

Eleverne skal i projektteams planlægge udvikling og salg af lampen. Her kan eleverne tage udgangspunkt i den teori, de har haft om projektplanlægning og samarbejde, og de kan gøre brug af forskellige projektledelsesværktøjer. Projektteamet skal blandt andet estimere tidsforbrug og få fordelt roller på en hensigtsmæssig måde. Eleverne på 'Håndværk og teknik' har ansvaret for at designe og udvikle en prototype af lampen. Eleverne på 'Handel og kontor' har ansvaret for marketingplanen.

Opgaven for elever på 'Håndværk og teknik' lyder:

Lav en prototype af en lampe i et givet materiale med en given stil og/eller form. I får det benspænd, at I ikke selv kan vælge materiale, men får det tildelt ved projektets start. Projektet har fokus på bæredygtighed og designprocesser, og der stilles krav om, at I arbejder med materialeprøver, arbejdstegninger, arbejdsmodeller og fremstiller en virkelighedstro prototype af en lampe. I skal trække på teori og erfaringer fra blandt andet matematik, design, engelsk, fysik, teknologi og valgfaget projektledelse.

Opgaven for elever på 'Handel og kontor' lyder:

Udarbejd en marketingplan for, hvordan jeres lampevirksomhed kan lancere jeres nye produkt på et globalt marked med mange konkurrenter og et stigende fokus på bæredygtighed. I får det benspænd, at lampen skal markedsføres som et bæredygtigt alternativ. Projektet har fokus på branche- og konkurrenceforhold, strategi, købsadfærd, marketingmix (product, price, place, promotion) samt marketingplan. I skal trække på teori fra blandt andet afsætning, engelsk, entreprenørskab og valgfaget projektledelse.

De tværfaglige projektteams præsenterer lampe-projektet til en fælles fernisering i skolens kantine.